

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ

КЗ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ОХОРОНИ
КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ» ЗОР

ОБЛІКОВА ДОКУМЕНТАЦІЯ
НА ПАМ'ЯТКУ АРХЕОЛОГІЇ
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ

«КУРГАННИЙ МОГИЛЬНИК»,
ОХОРОННИЙ № 2293

Запорізька область,
Гуляйпільський район,
Малинівська СОТГ,
с. Любимівка,
за 3,0 км на південний захід від
західної околиці села

Директор закладу

Середін А.М.

Виконавець

к.і.н. Барков І.В.

Начальник відділу освіти, культури,
молоді та спорту Гуляйпільської
районної державної адміністрації

Бут Р.С.

м. Запоріжжя
2020

ЗМІСТ

1. Облікова картка
2. Графічні матеріали
3. Історична довідка
4. Матеріали фотофіксації
5. Акт стану збереження

ОБЛІКОВА КАРТКА

I. Основні відомості

Найменування об'єкта: Курганний могильник. Охоронний номер 2293.

Дата утворення об'єкта: IV тис. до н. е. – I пол. II тис н. е.

Місцезнаходження:

КОАТУУ 2321883500

Область: Запорізька

Район: Гуляйпільський, Малинівська сільська об'єднана територіальна громада

Населений пункт (тип та назва): село Любимівка

Адреса: за 3,0 км на південний захід від західної околиці

GPS координати WGS-84:

Курган 1: 47.621853 N, 36.654547 E;

Курган 2: 47.621755 N, 36.653776 E;

Курган 3: 47.621836 N, 36.653133 E;

Курган 4: 47.622520 N, 36.649702 E.

Орієнтовна територія об'єкта: площа, опис меж: сумарна площа курганів 5890,46 кв.м.

Могильник знаходиться на двох орних полях, розділених лісосмугою за віссю північ-південь.

Кургани №№ 1-3 розташовані на одному полі, за 15 м на північ від ґрунтової дороги. Курган № 4 знаходиться на другому полі, за 90 м на захід від лісосмуги. Насипи №№ 1-4 оточені землями сільськогосподарського призначення.

*додаються графічні матеріали

Тип об'єкта (рекомендований):

- ☐ споруда
- ☒ комплекс
- ☐ визначне місце

Вид об'єкта (рекомендований):

☒ археологічний	☐ монументальне мистецтво
☐ містобудування	☐ ландшафт
☐ історичний	☐ архітектура
☐ садово-паркове мистецтво	☐ наука і техніка

Категорія (рекомендована):

- ☐ пам'ятка національного значення
- ☒ пам'ятка місцевого значення

Форма власності:☐ приватна☐ комунальна☒ державна☐ невідомо**Власник:** державна власність**Уповноважена(ний) власником особа (орган):** Малинівська сільська об'єднана територіальна громада**Користувач:** відсутній

(зазначаються повна назва юридичної особи та ідентифікаційний код або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи, серія і номер паспорта, дата його видачі й ким виданий, дані про реєстрацію за місцем постійного мешкання).

II. Характеристика об'єкта**Опис території, на якій знаходиться об'єкт:**☐ історичний центр☐ ліс☒ сільськогосподарські землі☐ індустриальний ландшафт☐ міський ландшафт☐ дно водних об'єктів☐ заповідні території☐ паркова (зелена) зона☐ сільський ландшафт☐ інше**Роль об'єкта у навколишньому середовищі:**☐ об'єкт домінує / є домінантою☐ частина регулярної забудови☒ видимий при безпосередньому наближенні☐ вгадується (простежуються окремі елементи)☐ об'єкт відмічений на місцевості (трасування, тощо)☐ сліди об'єкта на поверхні відсутні☐ інше**Просторові характеристики об'єкта:**

Курганний могильник знаходиться на плато, на вододілі р. Янчур і б. Полотна, притоки р. Солона, лівої притоки р. Янчур. Могильник складається з чотирьох насипів, розташованих по лінії схід – захід. Курган № 1 займає східну позицію. Відстань між центрами курганів № 1 та № 2 – 20 м, курганів № 2 та № 3 – 10 м, курганів № 3 і № 4 – 230 м.

Курган № 1. Висота – 1,0 м, діаметр – 50,0 м, площа – 1963,49 кв.м. Насип круглий в плані, сегментоподібний в перетині, деформований тривалим господарським використанням. Центральна частина поверхні кургану задернована, поли піддаються сільськогосподарській обробці.

Курган № 2. Висота – 0,5 м, діаметр – 30,0 м, площа – 706,85 кв.м. Насип круглий в плані, сегментоподібний в перетині, деформований тривалим господарським використанням. Більша частина поверхні кургану задернована, поли піддаються сільськогосподарській обробці.

Курган № 3. Висота – 0,6 м, діаметр – 50,0 м, площа – 1963,49 кв.м. Насип круглий в плані, сегментоподібний в перетині, деформований тривалим господарським використанням. Більша частина поверхні кургану задернована, поли піддаються сільськогосподарській обробці.

Курган № 4. Висота – 0,3 м, діаметр – 40,0 м, площа – 1256,63 кв.м. Насип круглий в плані, сегментоподібний в перетині, деформований тривалим господарським використанням. Верхівка кургану задернована, поли піддаються сільськогосподарській обробці.

Культурна цінність об'єкта:

☒ археологічна	☐ типовий ☒ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний
☐ історична	☐ типовий ☐ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний
☐ монументальне мистецтво	☐ типовий ☐ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний
☐ архітектура	☐ типовий ☐ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний
☐ містобудування	☐ типовий ☐ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний
☐ садово-паркове мистецтво	☐ типовий ☐ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний
☐ культурний ландшафт	☐ типовий ☐ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний
☐ наука і техніка	☐ типовий ☐ значний	☐ рідкісний ☐ унікальний

Оцінка автентичності та цінності об'єкта з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду.

Курганий могильник відповідає критерію автентичності, пов'язаний з історичними подіями, віруваннями та розвитком культури на даній території. Виступає складовою історичного ландшафту степової зони Півдня України.

Стислий опис характерних властивостей об'єкта, що становлять його історико-культурну цінність.

Курган – це складна архітектурна споруда у вигляді округлого або видовженого земляного насипу, зведеного над одним чи кількома похованнями певних історичних епох. Кургани розташовані окремо або утворюють курганні могильники. Розпланувально-просторова і матеріальна структура об'єкта, пов'язані з ним споруди і нашарування, рухомі предмети містять наукову інформацію, яка відображає матеріальну і духовну культуру населення, історичні процеси на території краю в період IV тис. до н. е. – I пол. II тис н.е.

Додатково

Рішенням виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів від 26.11.1985 р. № 434 пам'ятка взята на державний облік.

Рішенням виконкому Гуляйпільської районної ради депутатів трудящих від 16.05.1974 р. № 9 затверджено охоронну зону для пам'яток археології Гуляйпільського району в радіусі 2 м від підніжжя кургану.

Перелік складових (для комплексу, ансамблю):

До складу курганного могильника входять 4 насипи.

Функціональне використання:

Історичні (первісні) функції	Сучасна функція	Відповідність сучасної функції вимогам охорони
☐ державно-адміністративні установи ☐ науково-освітні установи ☐ культурні установи ☐ медичні установи ☐ фінансово-економічні установи ☐ житлові ☐ промислові та виробничі ☐ інженерно-транспортні ☐ фортифікаційні та військово-інженерні ☒ культові ☐ монументи ☒ поховання та некрополі	Кургани №№ 1-4 - більша частина поверхні насипів не використовується, поли – рілля.	☐ сприяє збереженню ☐ завдає незначної шкоди ☒ завдає значної шкоди ☐ потребує беззастережної зміни користувача

Перелік негативних чинників (загроз), що позначаються на об'єкті:

Пам'ятка знаходиться на орному полі. Поли курганів піддаються сільськогосподарській обробці, що призводить до пошкодження насипів, втрати наукової інформації про їх спорудження та зміни історичного ландшафту степової зони Півдня України.

Рекомендований режим використання об'єкта культурної спадщини:

Використовувати у культурно-просвітницьких, туристично-екскурсійних цілях; з метою наукового дослідження у відповідності до Законів України «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної спадщини».

Не використовувати у господарській діяльності.

Джерела та література:

1. Военно-топографическая карта Российской империи 1846-1863 гг. (изд. до 1919 г.), сост. под рук. Ф.Ф. Шуберта и П.А. Тучкова. Ряд: XXVIII, лист 15.
2. ДАЗО Ф. Р-1335, оп. 21, спр. 761. Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів № 434 від 26.11.1985 р.
3. Об'єкти культурної спадщини Запорізької області. К.: «Фенікс», 2012. С. 170.
4. Пам'ятки історії та культури Запорізької області (Бердянський, Гуляйпільський, Оріхівський, Пологівський райони). Вип. 4. Запоріжжя, 2002. С. 67.
5. Паспорт пам'ятника історії та культури. Курганний могильник. Охоронний номер 2293. / Уклад.: Стулін О.Л., 30.10.1985. / Архів КЗ «ЗОЦОКС» ЗОР.
6. Тубольцев О.В. Звіт про інвентаризацію Гуляйпільського району в 2009 р. / Архів КЗ «ЗОЦОКС» ЗОР.

Підписи

Завідувач відділу КЗ «ЗОЦОКС» ЗОР

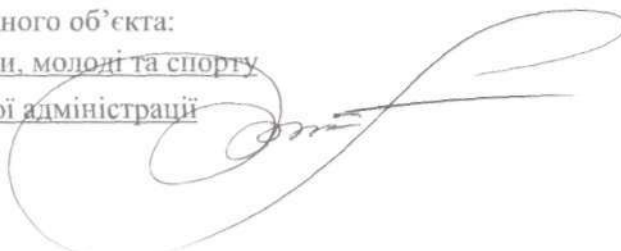
Барков І.В.

Директор КЗ «ЗОЦОКС» ЗОР

Середін А.М.

Посадова особа
органу охорони культурної спадщини,
повноваження якої поширюється
на територію розміщення відповідного об'єкта:
Начальник відділу освіти, культури, молоді та спорту
Гуляйпільської районної державної адміністрації

Бут Р.С.

Дата складання 19.10.2020

Генеральний план
курганного могильника № 2293
Запорізька обл., Гуляйпільський р-н,
Малинівська СОТГ, с. Любимівка
за 3,0 км на південний захід
від західної околиці села

Топографічна основа: Google Maps. Масштаб 1 : 20 000

0 — 200 м

Експлікація

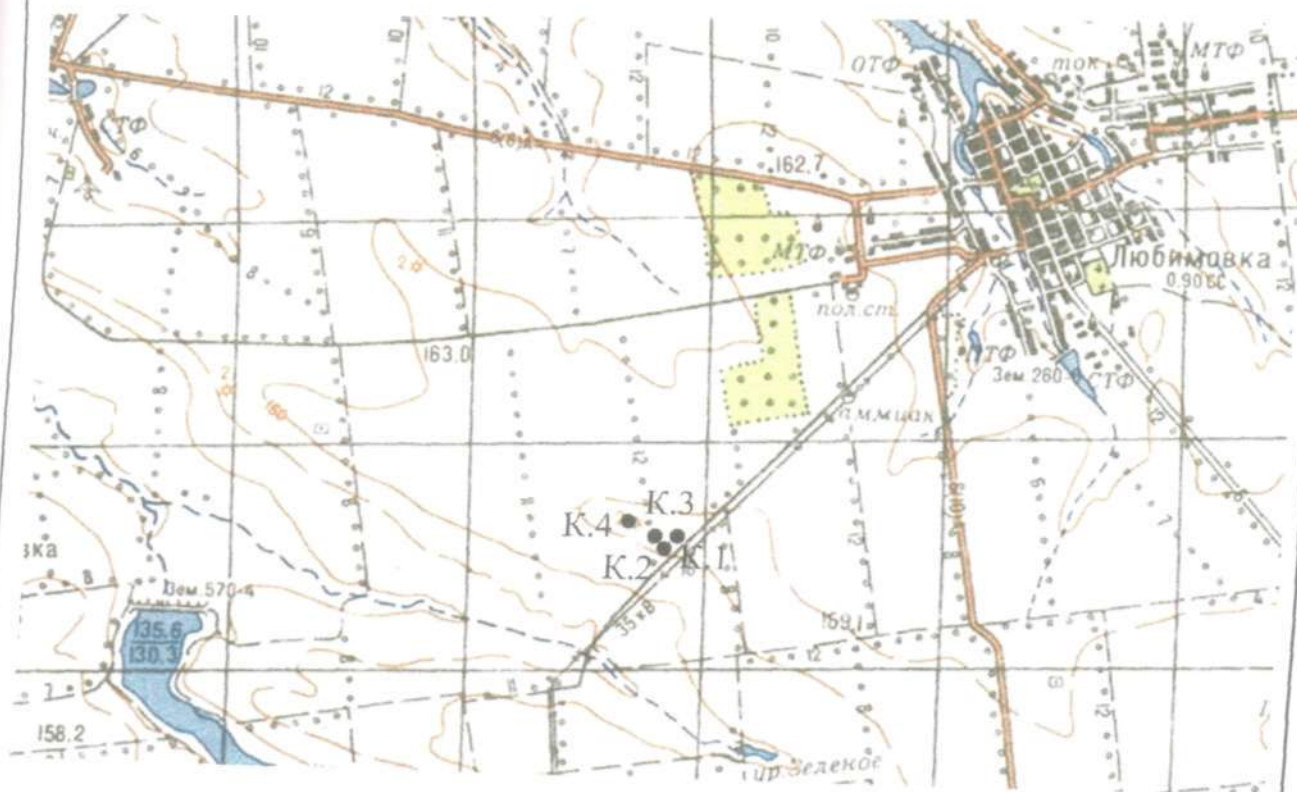
● - пам'ятка археології

 - ґрунтова дорога

Укладач	Прокопенко С.Є.
Дата	19.10.2020
Масштаб	1:20 000

Карта розташування
курганного могильника № 2293
Запорізька обл., Гуляйпільський р-н,
Малинівська СОТГ, с. Любимівка,
за 3,0 км на південний захід
від західної околиці села.

Топографічна основа: карта СРСР, УРСР, Запорізька область.
L-37-14. Генеральний штаб, 1991 р. Масштаб 1:100 000

0 1 км

Експлікація

● - пам'ятка археології

— - автомобільна дорога

Укладач	Прокопенко С.Є.
Дата	19.10.2020
Масштаб	1 : 100 000

Історична довідка

Курганий могильник. Охоронний номер 2293

Запорізька область, Гуляйпільський район, Малинівська СОТГ, с. Любимівка, за 3,0 км на південний захід від західної околиці

Курган – це округлий або видовжений земляний насип, зведений над одним чи кількома похованнями, який часто містить нашарування різних історичних епох. Насип є складною архітектурною спорудою, включає земляні, дерев'яні і кам'яні конструкції – рови, вали, жертovníки, кромлехи, крєпиди, панцирі. На верхівці і біля підніжжя кургану встановлювали менгіри, стели, кам'яні скульптури. Кургани розташовані окремо або утворюють курганні могильники. Поховання, здійснені на різній глибині в дерев'яних зрубках, земляних, кам'яних, цегляних склепах, ямах і катакомбах, розділяються на основні та впускні. В процесі поховання і в подальшому насип використовували для обрядів, пов'язаних із вшануванням предків. Кургани з'явилися в степовій зоні Північного Причорномор'я у IV тис. до н.е. і продовжували споруджуватись до першої половини II тис. н.е.

На військово-топографічній карті Російської імперії XIX ст. в районі розташування пам'ятки позначені сім курганів. У 1984 р. науковим співробітником Запорізького обласного краєзнавчого музею Редьковим А.В. виявлений курганний могильник з чотирьох насипів, взятий на облік рішенням виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів № 434 від 26.11.1985 р., складена облікова документація. У 2009 р., під час інвентаризації пам'яток археології Гуляйпільського району археологом Тубольцевим О.В., співробітником ФОП Светлова Т.Ю., уточнена адреса, визначені координати і розміри курганів. За результатами змін адміністративно-територіального устрою у 2020 р. с. Любимівка увійшло до складу Малинівської сільської об'єднаної територіальної громади.

Співробітниками КЗ «Запорізький обласний центр охорони культурної спадщини» ЗОР Барковим І.В. та Прокопенко С.Є. у 2020 р. проведена інвентаризація курганного могильника, відкориговані стан збереження, координати і опис насипів, складена облікова документація нового зразка.

Джерела та література:

1. Военно-топографическая карта Российской империи 1846-1863 гг. (изд. до 1919 г.), сост. под рук. Ф.Ф. Шуберта и П.А. Тучкова. Ряд: XXVIII, лист 15.

2. ДАЗО Ф. Р-1335, оп. 21, спр. 761. Рішення виконкому Запорізької обласної ради народних депутатів № 434 від 26.11.1985 р.
3. Об'єкти культурної спадщини Запорізької області. К.: «Фенікс», 2012. С. 170.
4. Пам'ятки історії та культури Запорізької області (Бердянський, Гуляйпільський, Оріхівський, Пологівський райони). Вип. 4. Запоріжжя, 2002. С. 67.
5. Паспорт пам'ятника історії та культури. Курганний могильник. Охоронний номер 2293. / Уклад.: Стулін О.Л., 30.10.1985. / Архів КЗ «ЗОЦОКС» ЗОР.
6. Тубольцев О.В. Звіт про інвентаризацію Гуляйпільського району в 2009 р. / Архів КЗ «ЗОЦОКС» ЗОР.
7. Розпорядження КМУ від 12.06.2020 №713-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Запорізької області».

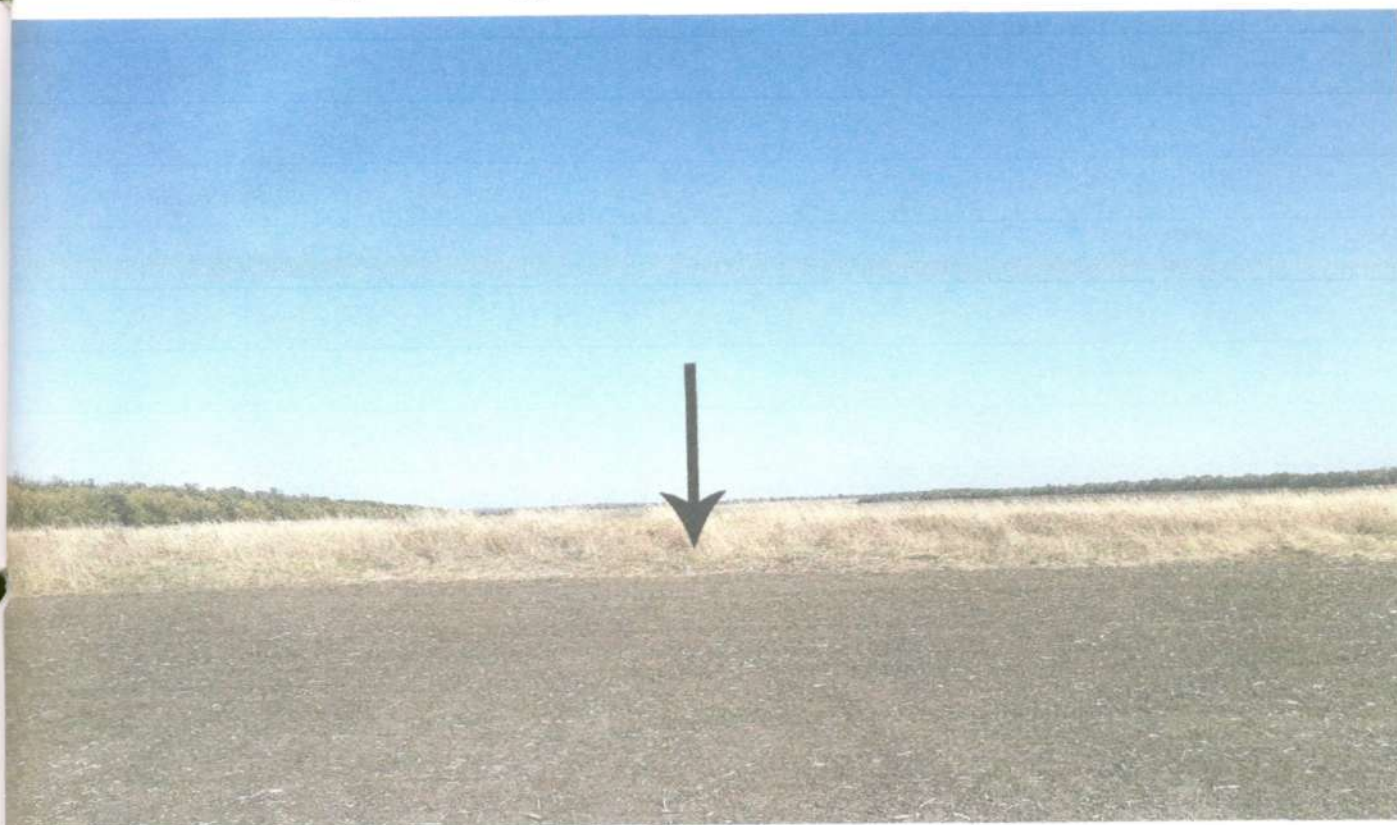
Завідуючий відділом обліку пам'яток
та робочої групи тому Зводу КЗ «Запорізький обласний
центр охорони культурної спадщини» ЗОР

к.і.н. Барков І.В.

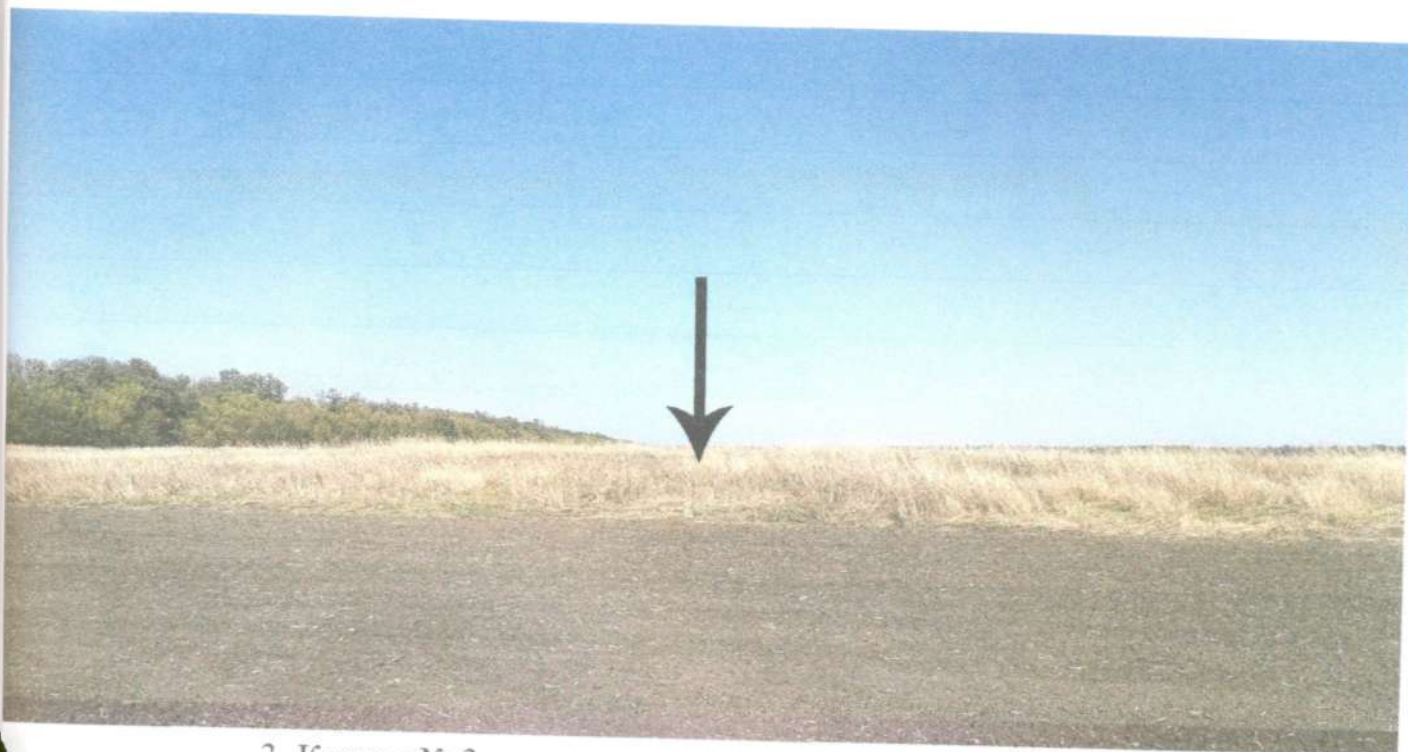

1. Курган № 1 курганного могильника № 2293. Вид зі сходу.

2. Курган № 2 курганного могильника № 2293. Вид з півдня.

Фото Прокопенко С.Є.
06.10.2020

3. Курган № 3 курганного могильника № 2293. Вид з півдня.

4. Курган № 4 курганного могильника № 2293. Вид зі сходу.

Фото Прокопенко С.Є.
06.10.2020

АКТ
стану збереження

06.10.2020

№ 67/а

(дата)

Найменування об'єкта: Курганний могильник. Охоронний номер 2293.

Загальний стан:

- ☐ добрий
☐ задовільний
☒ незадовільний
☐ аварійний

Стислий опис стану. Курганний могильник знаходиться на плато, на вододілі р. Янчур і б. Полотна, притоки р. Солона, лівої притоки р. Янчур. Могильник складається з чотирьох круглих в плані насипів, розташованих по лінії схід – захід, на двох орних полях, розділених лісосмугою за віссю північ-південь. Кургани №№ 1, 2, 3, 4 частково задерновані, поли піддаються сільськогосподарській обробці.

Збереження автентичності об'єкта:

- ☐ повністю
☒ частково втрачений, встановити відсоток втрат неможливо
☐ 1 % - 20 % втрат
☐ 21 % - 50 % втрат
☐ 51 % - 80 % втрат
☐ 81 % - 99 % втрат
☐ повністю втрачений

Опис перебудов, втрат та історичних нашарувань: відсутні

Наявність інженерних мереж та інженерного обладнання на території об'єкта: відсутні

Інформація про геологічні дослідження (за наявності): відсутні

Підписи

Завідуючий відділом КЗ «ЗОЦОКС» ЗОР

Барков І.В.

Науковий співробітник КЗ «ЗОЦОКС» ЗОР

Прокопенко С.Є.

Директор КЗ «ЗОЦОКС» ЗОР

Середін А.М.

Посадова особа

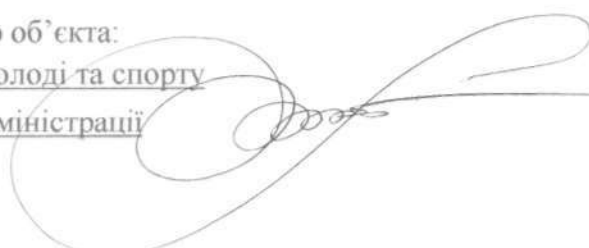
органу охорони культурної спадщини,

повноваження якої поширюється

на територію розміщення відповідного об'єкта:

Начальник відділу освіти, культури, молоді та спорту

Гуляйпільської районної державної адміністрації

Бут Р.С.

Всього в цьому документі
пропущено, прошито і

списано
цифрами та печаткою

